

УДК 665.9

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: З ЄСВ ЧИ БЕЗ?

Н.І. КУКУРЯН^{1*}, А.М. ФАДЄЄВА²

¹ магістрант каф. менеджменту та оподаткування НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА

² доцент каф. менеджменту та оподаткування, к. е. н., НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА

* email: natali.kukurian@yandex.ua

Основним податком, який сплачує більшість населення України, є податок на доходи фізичних осіб, механізм справляння якого регулюється розділом IV Податкового кодексу України.

Теоретичним підґрунтям дослідження податку на доходи фізичних осіб у системі формування доходів є наукові здобутки, зокрема, таких вчених та дослідників, як А. Абрамова, О. Горбунова, Т. Демченко, Ю.Іванова, М. Кучерявенка, С. Онишко, М. Мельника та ін.; російських вчених: О. В. Бризгаліна, В. В. Гриценко, В. І. Гурєєва, Є. Н. Євстигнеєва, О. В. Мещерякова, Д. Г. Черника та інші.

На даний момент існують дві найбільш актуальні та багатозначущі теорії, що стосуються не лише податку на доходи фізичних осіб, але й єдиного соціального внеску.

Перша базується на встановленні ставки ПДФО у розмірі 20% для всіх платників, незалежно від отриманого доходу та відміною єдиного соціального внеску.

На основі проведеного дослідження можна дійти висновку, що останнім часом Пенсійний фонд України не спроможний у повному обсязі виконувати свої завдання і кожного року із Держбюджету України спрямовуються значні суми дотацій на підтримку ПФУ (позика з державного бюджету склала у 2014р. – 969 млн. грн).

Розглянемо, варіант, коли єдина загальна ставка становить 20% від доходу. Ухвалені зміни до Податкового кодексу (Закон України № 2576) дозволяють знизити податкове обтяження на доходи фізичних осіб у той період, поки сплачується єдиний соціальний внесок. Цей закон усуває диспропорцію, яка існувала, коли ставка на доходи фізичних осіб розміром до 10 мінімальних зарплат становила 15%, а вище десяти – дорівнювала 20%. При цьому із зарплат розміром до 17 мінімальних ще сплачувався і єдиний соціальний внесок. Тобто, на зарплати розміром від 10 до 17 мінімальних здійснювалося найбільше фіскальне навантаження (20% ставка ПДФО + ЄСВ). Через це зарплати в цьому діапазоні майже не показувалися у звітах.

Що стосується другої теорії, то базова ставка ПДФО має становити 10% (чинна на даний момент 15% (20%)).

Однак, на наш погляд, перевагу слід надати першій теорії. Це не лише надасть більше прозорості у фінансових звітах, але й добре сприятиме розвитку державних економічних процесів.